

1945

Fronta se blíží! Za klidných zimních večerů v lednu a únoru je zřetelně slyšet dělostřeleckou palbu ze Slovenska. Po silnici kolem Rokytnice táhnou kolony ustupujících oddílů, hlavně Maďaři. Dne 2. února se do obce dostavili maďarští důstojníci, kteří hledali ubytování pro celý oddíl. K večeru přišlo asi 300 mužů, kteří byli ubytováni ve škole, v hostinci u Mudráků a v domech. I v následujících dnech procházeli a ubytovali se obcí maďarští vojáci. Dne 4. února bylo v obci 400 mužů a 180 koní v následujících dnech byl počet ubytovaných menší. Když asi za 10 dní oddíl odtáhly, mohli si občané oddychnout. I když se vojáci chovali slušně, přece jen brali dřevo a krmivo pro koně. Po odchodu Maďarů se našly četné výbušniny. U silnice mezi Jestřabím a Rokytnicí padli dva koně, které tam vojáci nechali.

Letáky shazované americkými letci r. 1944. Nálezci byli povinni odevzdat je četnictvu pod trestem vězení. Rozšiřování letáků trestáno smrtí, rovněž poslouchání nepřátelského rozhlasu.

Strach mezi občany s blížící se fronty. Pověsti o represaliích Němců. Příprava krytů pro zásoby u většiny občanů. Vojáci cestou stříleli neb darovali ztýrané koně. Kontroly dodávek mnohem mírnější.

Téměř denní bombardování prostoru u Vídně. Zřetelné burácení výbuchů bomb.

V pondělí 5. března znovu otevřen mlýn Jos. Hamalčíka na dobu dvou měsíců z důvodu úspory elektrického proudu. Přiděleny Rokytnice a Hostětín (nájemce mlýna Josef Koncer).

8. března o 1/28 večer osvětlena krajina u Val. Klobouk raketami z ruského letadla. Do města padly 2 bomby, zabito 7 lidí.

V neděli velikonoční 1.4. přešlo dopoledne stádo hovězího dobytka, odpoledne autobus a nákladní auta s uprchlíky. V pondělí prošli maďarští vojáci s trémem.

V úterý ubytováno v obci 250 německých vojáků a 60 koní. Ve škole nocovalo 50 mužů, ostatní v sále u Mudráků. Rekvirovali 2q ovsu a chtěli vzít koně Kovaříkovi č. 40 a Habancovi č. 45. Teprve na telegrafickou urgenci na okres. hejtmanství v Uh. Brodě a v kasárnách ve Slavičíně od rekvisice upustili. Z vážnosti dali jim postižení maso a slaninu.

4. dubna (středa) desinfekce tříd, vyučování začalo 5.4.

5. dubna projel obcí německý transport, 6. dubna zajišťovali Němci ve škole nocleh pro 20 mužů hlídky a 150 zajatců. Dispozice však odvolána, zajatci prošli obcí k Pitínu.

7. dubna (sobota) prošlo obcí 19 zajatců a hlídka. Lidé jim poskytovali hojné občerstvení, hlídka nebránila. Po celý en projížděla obcí četná auta nákladní s různým nákladem.

V noci na neděli o 11. hod ozvala se v Bukovině u mostu střelba z kulometů a pušek. Bylo zasaženo jedno nákladní auto jedoucí k Jestřabí a německý 20 letý řidič usmrčen (partyzány). Střely létaly až k mostu za námi. O jedné hodině ozvaly se na jv 4 silné výbuchy a detonace, až se okna i dveře otřásla. Byl prý vyhozen most přes Val u Nemšové anebo Zbrojovka v Dubnici. Večer silná záře na j. a jv. (Slovensko).

6. dubna zastaven poštovní provoz v celém pohraničním pásmu. Od toho dne jest obec bez pošty.

8. dubna, neděle. Nákladní auto s mrtvým řidičem stále na silnici, kolem projíždějí německé povozy s doprovodem něm. vojáků seřazených v rojnici. O 9 hod ráno krátká palba z pušek na jv, detonace z Dubnice.

9. a 10. dubna nepřetržitě kolony aut a trému do fronty a zpět vyučování zastaveno.

12. a 13. ubytováno téměř v každém čísle něm. dělostřelectvo. Rekvirují rolníkům seno a slámu.

13. dubna bombardovány poprvé Bojkovice. Prý 15 mrtvých a raněných.

14. duben (sobota), část dělostřelectva odjela na Kochavec a k slovenským hranicím. Ruská armáda blíží se k Trenčínu. Od Hrozenkova a Strání slyšet zřetelně dělostřelbu.

15. dubna (neděle). Pět ruských letadel nad obcí, shodily dvě pumy v Bohuslavicích, prý na transporty.

Bombardován i Uh. Brod. 15. dubna (neděle). Dopoledne o 10 hod. přerušen elektrický proud, od té doby jest obec nejen bez světla a elektrické síly, ale též bez spojení se světem (rádio).

16. dubna (pondělí) o 10 hod. bombardováno nádraží v Bylnici. 17. dubna (úterý) o 10 hod. čtyři hloubková letadla přilétla z Hrádku, kde ostřelovala železniční vagony, zakroužila nízkým letem nad vesnicí a zničila dvě jedoucí nákladní auta na silnici k Jestřabí. Lidé, pracující v poli, hledali úkryt před střelami kde jen mohli, zraněn nebyl nikdo. Téměř téže hodiny stříleli partyzáni na křižovatce silnice u Šanova a níže u Rokytnice na německé transporty s koňskými potahy. Dva němečtí vojáci byli zraněni. Ošetřil je německý lékař na „sanitce“ ve škole. Lékař „Sudeták“ (uměl česky) ani jiní němečtí důstojníci a vojáci neměli vůbec zpráv o pravém stavu války, nevěděli nic o Musolinim až teprve ve škole se dověděli pravdu. Byli velmi sklíčení a bez naděje. Po střelbě na transporty prohledávali Němci okolní lesy a obyvatelstvu hrozili represaliemi.

18. a 19. dubna poměrně klidno, bez náletů a větších transportů. Majitelé koňských potahů byli povoláváni - vždy jeden kůň do pohotovosti, museli odvážeti munici z Detony do fronty za Vlárský průsmyk, museli odvézt též něm. finance ze Šanova.

20. dubna (pátek) bylo cítiti kouř ze spáleniště, prý ze Šumic, prý Němci zapálili tři usedlosti za trest, že na silnici byla hozena deska s hřebíky, aby byly poškozeny pneumatiky německých aut. Obcí projížděly menší transporty, auta a povozy k Vláře a zpět. Bylo slyšet dělostřelbu od Ostravy.

21. dubna (sobota) velmi rušný den. Letecká činnost výzvědné i bombardovací.

Před polednem letělo od východu k západu 9 bombardovacích letadel. Asi nad Pitínem octla se letadla v protiletcecké palbě, proto 6 letadel odbočilo ke Slavičínu, 3 letadla vrátila se k Rokytnici a zde shodila 3 bomby: jedna

vybuchla v lese na Horňansku a zpřerážela několik stromů, druhá padla za domek Suchánků a Barboříků čp. 142 na horním konci. Hůře bylo ve Slavičíně. 1 puma zapálila Mentlíků domech a Kozubíků a zabila 6 lidí, 1 vybuchla u silnice k Hrádku.

Po poledni opět 9 letadel nad obcí, později slyšeti výbuchy od Bojkovic. O čtvrt na pět přilétly opět 4 stíhačky nízkým letem zakroužily na d Divnicemi, tam ostřelovaly transporty, vrátili se nad Rokytnici, zde však nestřílely.

Obyvatelstvo je přestrašeno a kope si kryty. Před 14 dny zastavila se fronta u Trenčína. Dnes je slyšet děla zcela zřetelně od St. Hrozenkova, fronta se přiblížila k Uh. Brodu.

Kolem celé obce vykopali Němci u cest kulometná hnízda, u školní zahrady 2, u Hýblů 1, u Bureše 1, ostatní v horní části obce.

Německé dělostřelectvo opustilo obec k večeru směrem na Bylnici v počtu asi 150 mužů. Strava jejich byla hojná a dobrá: vepřové, uzené a hovězí maso, šunka, salám, sádlo, cukr, sušené ovoce, pivo a lihoviny. Pro zásoby jezdili do obcí u fronty na Slovensku. Naši lidé vyměňovali vajíčka za cukr (40 vajec za 1 kg cukru). Odchodem jejich se nám ulevilo: stříleli na ruská letadla a přivolávali tak odvetu letců.

V záhybu na silnici k Jestřabí (Žumiška) zabil se voják motocyklista.

22. dubna (neděle) uplynula klidně, dosud velmi slunné počasí se změnilo, přišly přeháňky, kroupy, déšť. Letecké činnosti nebylo. Obcí projely 2 baterie těžkého dělostřelectva k Pitínu. Pověsti o obsazení Uh. Brodu ruskou armádou ukázaly se nesprávnými. Sběrna mléka nefunguje již týden pro nemožnost dopravy.

Spotřebitelé odebírali mléko od jednotlivých hospodářů. 25. dubna odpoledne jednotlivé dělové rány od St. Hrozenkova a Brodu.

26. dubna (čtvrtek) od 6 hodin ráno silná dělostřelba od Hrozenkova a Brodu. Ruské tanky vnikly prý o 4 hod. odpoledne do města.

Obec a i jiné obce dostala přiděl 48q cukru. Vozy jedoucí pro cukr do Uh. Hradiště vrátily se s prázdnou pro blízkost fronty a nebezpečí náletů. (V 73. období zásob, dostali jsme jen 30 dkg místo 120 dkg).

27. dubna 4 letadla shodila pumy na Bylnici o 9 hod. dopoledne.

28. dubna večer ničili Němci na nádraží v Hrádku a Bohuslavicích výhybky a hradla. Železniční spojení bylo tak znemožněno.

V trafice Jana Kadlece vybrali partyzáni cigarety na potvrzenku.

29. dubna dopoledne zrekvirovala skupina Němců u Jos. Luběny čp. 41 2 jalovice a 1 býčka. K večeru přijelo auto s náboji, místní povozy museli je odvázet na Kochavec i do Jestřabí.

30. dubna (pondělí) ubytováno v obci 100 německých vojáků a 50 kusů dobytka. Majitelé koní museli dáti příprěž k dopravě munice na Kochavec a do Vrbětic. Doprava do Vrbětic spojena s nebezpečím, že povozníci budou nuceni jeti mnohem dále a že se brzy nevrátí.

Dělostřelba od Hrozenkova jest slabší, Rusové obsadili Těšov a pronikají dále.

Odpoledně odešli Němci do Hrádku a Divnic. Rekvisice: 5 vojáků chodí po chlévech (u Hyžíků 32, Urbaníků 101, Šustků 120, Pastorků 75) pod záminkou, že hledají místo pro koně. U Hyžíků chtěli vzít 3 kusy hovězího, prý na dobývku. Teprve po velikém prosení a dohadování sebrali jednu jalovici, Urbaníků 1 tele, u Šmotků 1 prase, u Luběny 1 krávu. Postižení obdrželi pouze potvrzenku o zabavení.

V obci zůstala na Dvořisku v kulometných hnízdech posádka 15 mužů a 3 kulometry, kryjící ústup vojska. Bydlí u Lukášů čp. 130.

Od Kolelače ozývá se střelba, blíží se Rumuni z Pitína. Posádka u kulometů odtáhla nepozorovaně večer. Před odchodem zakázala občanům vycházeti z obce. V obci rozestaveny civilní hlídky z bezpečnostních důvodů (po okolí se potulují zbloudilí jednotlivci německé posádky).

1. května slyšet opět dělostřelbu a kulometry, večer výbuch a záře z Vašíšatky v Bojkovicích.

O 10 hod. Rumuni v Hrádku a do Slavičína. V Rokytnici všechno obyvatelstvo očekává příchod ruských nebo rumunských stráží. Příchod byl hlášen, ale nepřišli. V obci radostná nálada, pominulo nebezpečí náletů, národní civilní obrana snaží se chytit 3 Němce v kulometném hnízdě na Záhumenici u lesíka (stříleli na rumunské vojsko). Chytily je Hrádčané. Do Hrádku dopadlo několik výstřelů, jeden mrtvý Rumun pochován jest u pomníku padlých v Hrádku.

Na škole a v četných domech objevily se prapory československé i rudé hlásající radost občanů s osvobození obce.

Zvláštní posel ze Slavičína doručil přípis o okamžitém svolání Revolučního národního výboru dne 2. května. Jeho členové složili slib věrnosti vládě republiky ČSR.

Radost s osvobození obce projevíli občané na veřejné schůzi lidu téhož dne večer. O významu osvobození promluvil k dospělým i k mládeži profesor Rudolf Merta, bytem v Brně. Památný večer ukončen hudbou, tancem a zpěvem národní hymny a vlasteneckých písní.

3. května (čtvrtek), lidé opět očekávají příchod Rusů a Rumunů, tito však táhli z Pitína přes Hrádek do Slavičína na Lipovou a k Vyzovicím. Pro špatné počasí nebylo letecké činnosti. Došel přípis o zásobování vojska. Obec dodala 1 krávu, 1 prase a 60 vajec.

4. května. Rumuni přijíždějí pro seno (ale sena není) avšak musí být dodáno. Sehnány 3q, jsou však nové požadavky. Došly smutné zprávy o chování rumunských i jiných vojáků (panovité počínání, rozhazování, rabování, loupění šatstva, potravin v jiných obcích).

MRNV konal ustavující schůzi za přítomnosti četných občanů. Promluvil opět profesor Rudolf Merta o situaci a osvobození. O utvoření, složení a pravomoci RNV referoval správce školy. Předsedou MRNV zvolen Jan Kadlec, trafikant č. 52, náměstkem Rudolf Merta, správce školy, radními Josef Starý, tesař č. 12, František Polašník, zedník č. 113, Josef Koncer, mlynář č. 29 a Jan Goňa, rolník č. 8. Členové: Frant. Hyžík, rolník č. 32, Karel Šuráň, úředník č. 104, Antonín Goňa, zedník č. 118, Josef Bureš, zedník č. 109, Emil Kříž, zedník č. 127, Bohumil Malaník, rolník, Vrat. Vrba, rolník č. 9, Vincenc Lukáš, dělník č. 130, Ant. Hrabina, želez. zřízenec č. 110.

5. května silná vzdálená kanonáda, obcí procházející transporty rumunského vojska i trény. Hlídky místních občanů procházejí obcí ve dne v noci. V poledne vrátila se příprěž (Škubník Jan, Luběna Josef), která minulého dne odvážela Rumuny pryč do Hostětína, musela však až do Hradiště. Vrátil se též Urbaník Vincenc (odvážel Němce do Vrbětic), avšak sám, koně i vůz si nechali. Dostavil se ruský zásobovací důstojník s nařízením okamžitého dodání 30 q pšenice a 10 q žita. Dávka byla rozepsána na jednotlivé zemědělce a z větší části též dodána. Kromě toho má se zajistiti 25 kusů hovězího, 10 prasat, 47 q ječmene, 120 l mléka, 15 q zemáků, 260 vajíček.

Skupina ruských vojáků odstranila telefonní linku německé finanční stráže Rokytnice-Jestřabí-Šanov.

Pro zásobování ruské armády odvezl Jan Škubník a Jos. Luběna 18 q obilí do Uh. Brodu. Zajeli současně do Uh. Hradiště pro cukr, avšak pro nepřítomnost rus. velitele vrátili se bez cukru.

6. května (neděle). Jednotlivé ruské i rumunské oddíly procházejí obcí a žádají stravu - je jim poskytována jednotlivci a z obecního sběru (vejce).

7. května, z rozkazu ruského velitele ve Slavičíně zahájeno opět vyučování přerušeno před 7 týdny. Zároveň nařízeno odevzdati radiové přijímače. Ve škole uskladněno 37 přijímačů.

8. května. Německo bezpodmínečně kapitulovalo, když bez výsledku vyjednávalo o kapitulaci pouze s Amerikou a Anglií.

9. května. Den osvobození. Dopoledne slavné bohoslužby pak slavnost znovu odhalení busty presidenta Masaryka u pomníku padlých za četné účasti obecnstva, hasičů, školy a občanů ze Šanova.

Rumunský důstojník žádá opět dodávku 30q obilí, avšak obilí již není.

Rolníci Vincenc Urbaník, Reg. Kovaříková č. 40, Rudolf Charvát č. 25, kterým Němci vzali koně, vydali se hledat je do Vyzovic a až k Přerovu, avšak bezvýsledně. Naopak v Rokytnici hledali své koně rolníci z Loučky. Vyprávěli, že v jejich obci zůstalo z 87 čísel jen 17 domků nepoškozených střelbou.

11.-15.V. Vzrušení posledních dnů zvolna se uklidňuje. Posud však vzpomínáme prožitého strachu, vzpomínáme obklíčených a Němci za živa upálených partizánů a místních obyvatel v Ploštinách u Val. Klobouk, vzpomínáme, že i naše obec byla dne 9. června 1942 za „heidrichády“ obklíčena německým vojskem, které prohlíželo každý kout v každé domácnosti, zda se tam neskryvá podezřelá policejně nehlášená osoba.

Není řádného spojení, telefon od 15.5. pouze na četnictvo do Slavičina. Obcí procházejí cizí lidé pěšky i na kole do svých domovů a zvěstují zprávy o válečných událostech na jiných místech.

18.IV. narukovalo 22 branců ročníku 1900-1918 s hudbou společně se šanovskými branci do Slavičina.

Vracíme se do mírového řádu. Od 22.V. počaly opět docházeti noviny, v červnu opět zahájeno telefonní spojení se světem, koncem června září opět elektrické světlo, i když ne normálně, dne 24. července poprvé jede vlak z Brodu do Bohuslavic a od 25. července jest opět spojení dráhou s ostatním světem. Do tohoto dne bylo nutno docházeti pěšky k autobusu do Bojkovic a odtamtud do Brodu od Hradiště. Pro Rokytnici vyhrazeno v autobusu pouze jedno místo.

KRÁTKÉ SHRNUÍ O OSVOBOZENÍ OBCE

Rok 1945 - červánky Svobody. Vzdálené hřmění výbuchů, hukot letadel za dne i noci, odlesky požárů na jihu a jihovýchodě ohlašují vítězný nezadržitelný postup sovětské armády k jižním hranicím naší vlasti. Do obce přijíždějí transporty poražených německých armád, pěchota i dělostřelectvo, po silnici pohybující se nepřetržité kolony zásobovacích oddílů.

V obci ubytována pěchota německá i maďarská i dělostřelectvo. Fronta se nezadržitelně blíží, hukot děl je bližší a zřetelnější. Téměř každý den objevují se letadla, hloubkoví letci ostřelují transporty na silnici. I partyzáni sesilují činnost na západě i na východě obce. Jsou jimi raněni Němci a jeden mrtvý šofér. Je slyšeti dělostřelbu od Trenčína, Hrozenkova a Uh. Brodu. Ustrašení obyvatelé kopou kryty, Němci připravili kolem celé obce kulometná hnízda připravující se k odporu, ostřelují letadla.

Avšak již 30. dubna hlavní oddíl Němců pochoduje směrem k Hrádku, když zrekviroval rolníkům dobytek a krmivo. V kulometných hnízdech zůstává pouze krycí oddíl 15 mužů, ale i ten v noci utíká před střelbou od Pitína. Občanům zakázáno vycházeti na ulici, civilní hlídky ručí za pořádek. Prvního května ozývá se opět dělostřelba i kulometry a všichni očekávají Rudou armádu, jejíž příchod jest hlášen. A již druhého května objevují se na škole a domech prapory, v obci panuje radostná nálada, ač mnozí a mnozí nevěří ještě radostné skutečnosti - osvobození obce. Ještě téhož dne svolán Revoluční výbor, členové složili slib věrnosti vládě ČSR.

Radost z osvobození vyjádřili občané na veřejné schůzi, poprvé po 5 letech zní sálem národní hymny a volání slávy Rudé armádě. Jásají staří, zpívá a tančí mládež.

Miroslav Argaláš, narozený 30. 8. 1925 v Rokytnici

odešel 26. 8. 1944 na Slovensko, bojoval jako partyzán ve Slovenském národním povstání; po porážce povstalců vrátil

se dne 22. 10. 1944 byl zatčen gestapem na Vsetíně a tam vězněn do 26. 1. 1945. 27. 1. 1945 převezen do Kounicových kolejí v Brně. Od 23. 2. 1945 je nezvěstný.
Čest a sláva jeho památce!

Bohumil Soukup, narozený 5. 6. 1925 v Rokytnici odešel 26. 8. 1944 na Slovensko, bojoval ve Slovenském nár. povstání, vrátil se k matce. 24. 11. 1944 zatčen gestapem a vězněn ve Zlíně, v Hradišti a v Kounicových kolejích. 27. 1. 1945 odvezen do ??? onemocněl skvrnitým tyfem a na „pochodu smrti“ dne 22. 4. 1945 Němci zastřelen.
Čest a sláva jeho památce!

Toužebně očekávané jednotky Rudé armády však do obce nepřicházejí, pouze část sovětského vozotajstva projíždí obcí v následujících dnech.

Obec Rokytnice honosí se dvěma hrdiny partyzány, kteří přinesli v obět' za svobodu a blaho národa své životy. Vlastenci dělník Miroslav Argaláš a Bohumil Soukup odešli v srpnu 1944 na Slovensko, účastnili se Slovenského povstání, v říjnu vrátili se domů, byli však zatčeni gestapem a odvezeni do Kounicových kolejí. Domů se již nevrátili...

Čest a sláva jeho památce!

A jak se chovali naši občané v době okupace? Z 99 % vlastenecky, nikdo nebyl udavačem a nikdo nebyl na udání vyšetřován.

Pro politický přestupek byl potrestán obecní strážník Alois Argaláš, tovární dělník č.p. 119, jenž při úředním hlášení dodal: „Abyste to věděli, Tunis a Bizerta padla“! (Z radosti, že Angličané obsadili v Africe tato dvě města). Osoba, která se o tomto dodatku zmínila četnictvu, nebyla z Rokytnice. Al. Argaláš odseděl 14 dní vězení v Bojkovicích.

Revoluční národní výbor ujal se horlivě práce v těžké poválečné situaci. Jednotlivé komise zasedaly často, aby, mimo jiné, vyřizovaly četné žádosti o státní a národní spolehlivosti nejen místních, ale i jinde dlících občanů. Zvláště obtížné byly úřední cesty k úřadům do Bojkovic a Uh. Brodu, neboť nebylo spojení drahou ani autobusu. Všichni pracovali však obětavě u vědomí, že budují samostatný československý stát.

Nacisté samozřejmě znemožňovali kulturní práci českého národa. Zavřeli českou universitu, stříleli a věznili studenty (17. listopad 1939) zavedli němčinu do úřadů a všech škol, německé a dvoujazyčné orientační tabule, odstranili sochy presidenta Masaryka a nápisy připomínající Svobodu.

Zakázali činnost a zabavili jmění kulturních spolků. Tak zanikl i „Odbor národní matice“ pro Rokytnici a okolí (založený 1905) jenž soustřeďoval až 80 členů činných a přispívajících. Dne 10. července 1942 zabavila a zapečetila německá policie v Uh. Brodě jeviště ONM zbudované ochotníky v r. 1930 nákladem 6000 Kčs. Přípis o zabavení: Verzeichniss

über den versiegelten Bühneninventar der Gruppe Národní Matice in Roketnitz p. Bürgleins am Vlára-Pass.

Am heutigen Tage wurde vom Gemeindeamt im Roketnitz versiegelt:

22 Stück Zimmerkulisen

5 Stück Waldkulisen

3 Stück weissen Kulissen (Angänge)

1 Stück vordere Angang in 3 Teilen

4 Stück Reflektoren

1 Stück Rundfunkreproduktor

Roketnitz, am 10. Juli 1942

Rud. Merta

Obmann.

An die Deutsch Gandormerieposten in Ung. Brod.

Hotové jmění bylo včas převedeno. V dražbě koupil jeviště za 1000 Kčs Ludvík Mudrák, hostinský v Rokytnici a daroval je divad. ochotníkům. Odbor Národní Matice nebyl již po válce obnoven, neboť vystěhováním Němců z republiky pozbyl svého účelu (podpora českých menšin).

Po válce zřízeny ve všech obcích „Osvětové rady“, které kulturní činnost buďto soustřeďovaly neb samy prováděly. I za „Protektorátu“ kultura v obci zcela nezanikla. Divad. ochotníci předvedli občanům mimo jiné tyto hry: Hrnčíř, Čarovný proutek, Jiráskovu Lucernu, Mrštíkovu Maryšu, Svobodova Třetí zvonění, Vlaštovičku (sehráli ochotníci ze Šanova). Všechna představení byla velmi četně navštěvována nejen místními, ale i výpravami z okolí.

Asi náhradou za zdeptanou kulturu zřizovali Němci ve svém zájmu zemědělské pokračovací školy. I v Rokytnici byla tato škola zřízeno v r. 1943 a 1944. Navštěvovala ji zemědělská mládež také ze Šanova a Rudolf a Stanislav Merta, učitelé v Rokytnici. Tyto školy byly však v malých obcích zrušeny a přemístěny do větších středisk (Slavičín).

Po válečném povstání a poválečném nedostatku přijala naše republika pomoc od Spojených států amerických (UNRRA). Do republiky dovezeno za 13 miliard potravin (konserv), textilu, strojů a technických potřeb. Poptávka a koupěchtivost konserv a textilu v obci byla značná. (UNRRA = Pomocná organizace spojených národů).

Vznik Revolučního národního výboru. - Za okupace republiky německými vetřelci utvořilo se podzemní vlastenecké revoluční hnutí připravené k sabotážím a jiným akcím proti Němcům a k převzetí a nastolení lidové vlády v obcích a ve státě. Mnozí a mnozí z těchto vlastenců byli chyceni gestapem a popraveni, na jejich místa nastupovali však

bojovníci noví.

Tajné odbory RNV (Slavičín, Bojkovice) ustanovili důvěrníkem RNV v Rokytnici správce školy. Jemu byly zaslány poštou instrukce od zatím neznámých osob. Z počátku nebylo jisto, zda dopisy nejsou jen léčkou, neboť nebylo osobního styku s pisateli. První dopis doporučoval získati spolehlivé členy RNV. Byli získáni: Jan Goňa, rolník č. 8, Josef Koncer, zedník č. 42, Jan Kadlec, trafikant č. 52, Josef Koncer, mlynář č. 29. Tento tajný výbor měl určit vhodně osoby k provádění sabotáže německých zařízení, pokud byly nutné a proveditelné a současně schopné k převzetí správy obce po odchodu Němců, aby se předešlo chaosu a bezvládní. Členové byli informováni tak, aby jeden o druhém nevěděl pro případ prozrazení. V obci a okolí, nebylo třeba ničit veřejná zařízení. Němci nebyli v obci dlouho, až při těsném konci války, kdy jejich osud byl již rozhodnut. Seznam členů příštího RNV byl připraven.

V době násilných úspěchů Hitlerových, v době pusté a lživé propagandy Goebelsově (německý ministr propagandy) počínaje rokem 1933, zradili čsl. Němci, usídlení v českém pohraničí od 13. století, svůj čsl. stát, žádali připojení čsl. zněmčeného území k Německu a prohlásili se v r. 1938 občany „Reichu“. Proto po skončení války byli všichni čeští Němci v dohodě s vítěznými mocnostmi odsunuti do Německa. Tak bylo naše pohraničí očištěno od nespolehlivého nepřátelského živlu. Nežli došlo k odsunu, byli někteří Němci posíláni na práce do různých podniků a do zemědělství. Na dobu asi 3 měsíců měli přiděleny Němce (vesměs ženy) tito hospodáři: Jan Škubník čís. 21, Ludvík Mudrák č. 11, Anna Šmotková č. 120, Jaroslav Urbaník č. 39, Vincenc Urbaník č. 101, Josef Šuráň č. 38, Ludmila Ovčáčková č. 95. Přidělení Němci pracovali pilně, hospodáři jednali s nimi přátelsky, ale jejich zasloužený osud změnit nemohli.

Po odsunu Němců z ČSR zůstalo dříve německé pohraničí mnohde liduprázdné. Proto vláda vyzvala občany v celé republice, aby znovu osídlili prázdne vesnice se slibem, že přidělené usedlosti a domy budou majetkem osídlenců. Z Rokytnice odešli do pohraničí občané: Jan Kafka, listonoš č. 123 s rodinou, 5 osob. Jan Pazdera, tesař č. 79 s rodinou, 5 osob. Petr Řehák, dělník č. 85 s rodinou 5 osob do Smilova u Opavy. Jan Kafka a Jan Pazdera odstěhovali se do Vel. Losinců u Olomouce. Do Životic, okres Bruntál přesídlili i s rodinou: Jan Strnka, dělník č. 137, 5 osob, Ludvík Hyžík, cementář č. 91, 5 osob, Antonín Mareček, řezník č. 116, 3 osoby. Do Sádka u Opavy: František Janošík, cementář čís. 44, 4 osoby, Ondřej Sedlačík, krejčí č. 64, 4 osoby, do Velké Kraše o Jeseník: Vincenc Vrba, domkář č. 133, 5 osob, do Šafova o Znojmo: Jan Kafka, krejčí č. 76, 5 osob, do Temenice u Šumperku: Jaroslav Vrana, rolník č. 21, 3 osoby; celkem odešlo z obce 54 osob.

Usnesením RNV jmenován čestným členem obce Rokytnice šanovský rodák Josef Frajt, nájemce mlýna Lamberta Wichterle v Hrádku.

V době, kdy t.zv. „černé mletí bylo stíháno ztrátou života a koncentračním táborem, mlel na černo všem zemědělcům a prodával mouku za normální cenu všem lidem bez pudy. Za tyto zásluhy jmenovali jej čestným členem všechny okolní obce. Při slavnostní schůzi předán poctěnému čestný diplom.

V roce 1945 splatili všichni členové Vodního družstva veškeré zbývající splátky za odvodnění svých pozemků vlivem vyšších příjmů ve válečných letech. Členů bylo 109. Od r. 1931 činil příjem VD 2.575.696,25 Kčs.

Správu družstva vedli: Josef Šuráň, rolník č. 38 předseda, Jan Škubník, rolník č. 21, Vratislav Vrba, rolník č. 9, Rudolf Charvát, rolník č. 25, Ludvík Mudrák, rolník a hostinský č. 11, Rudolf Merta, řídicí učitel, pokladník VD.

Dne 1. listopadu 1945 upravena čsl. měna a dány do oběhu nové peníze. Dosud kolovaly peníze protektorátní a říšské marky. Každý občan odevzdával neplatné již peníze a dostal 500 Kčs nové měny. Přebytké obnosy (nad 500 Kčs) byly zapsány na vkladním listu a vázány (rovněž staré vklady, pojistky, cenné papíry). Uvolňovány byly jen v důležitých případech (přestárlí, nemoc, studie, sňatek). Výměnu prováděly peněžní ústavy. Tímto opatřením postíženy neúměrné zisky šmelinářů a válečných zbohatlíků

Divadelní ochotníci Osvětové Besedy předvedli v prosinci drama Drahovský. Do konce života. Příjem na vstupném 6010 Kčs. Silvestrovský večer s veselým programem vynesl 3000 Kčs.

Řádné příjmy obce	1944:	1945:
vydání	200.111,60	217.091,50
hotovost	<u>198.639,60</u>	<u>216.054,-</u>
	1.472,-	1.937,50

Některé největší příjmy:

nájem z polí	14.553,-	14.738,-
za dřevo	56.732,-	61.652,-
přirážky	12.164,80	12.530,-
domovní daň	2.345,-	2.258,-
mimořádně prodané dřevo	50.000,-	-
zemský příspěvek na opravu cest	20.000,-	-

některá větší vydání:

ústřední správa	3.930,-	3.785,-
diety a cestovné	4.537,-	5.710,-

lesní dohled, hajný	3.758,40	3.808,-
výroba dřeva	16.847,-	15.840,-
daně a přirážky	3.033,-	-
ponocný hasičský sbor, zvoník	10.817,-	-
místní školní rada	6.880,-	-
měšťanská škola	3.260,-	1.460,-
(příspěvek za místní žáky)		
telefon	-	16.981,-

Obecní jmění:

cenné papíry	29.561,- Kčs
udržovací fond na regulaci	12.343,-
kmenové jmění	6.583,-
lesní fond	11.702,-

Rozloha obecních pozemků: 150 ha 99q 22 m2. Obecním pokladníkem od r. 1935-1945 byl Josef Šuráň, rolník č. 38.

Zima mírná, jaro deštivé, obilí i ovocné stromy špatně odkvetly. Výnos obilí průměrný, zemáků hodně, sena dosti.

Den 1. září 1945 shořela Antonínu Ovčáčkovi čís. 95 stodola se slámou. Oheň lokalisoval místní hasičský sbor. Příčina požáru nezjištěna.